

עפ"ת 29882/01/15 - טל יהושוע גבאי נגד מדינת ישראל

בתי המשפט

עפ"ת 29882-01-15
23 פברואר 2015

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
לפני: כבוד השופטת טלי חיימוביץ
בענין: טל יהושוע גבאי

המערער

נגד
מדינת ישראל

המשיבה

נוכחים: המערער בהעדר וב"כ עו"ד אלמוג אזולאי
ב"כ המשיבה עו"ד שטורק

פסק דין

ערעור על הכרעת דין של בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע (כב' השופט אופיר), בתיק פ"ל 1624-06-12 מיום 20.10.14, לפיו הרשיע את המערער בעבירה של נהיגה תחת השפעת סמים, בניגוד לסעיף 62(3) וסעיף 64ב(א) בקשר עם סעיף 39 לפקודת התעבורה, תשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה"), ונהיגה בשכרות על דרך של סירוב, בניגוד לתקנה 26(2) ו-169(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961 (להלן: "התקנות").

כתב האישום ייחס למערער את העבירות הנ"ל, לאחר שבתאריך 26.4.11 נהג ברכב תחת השפעת סמים, וסירב לתת דגימה של דם או שתן לפי דרישת השוטר.

המערער כפר בקיומו של חשד סביר, כנדרש בסעיף 64ב(ב) לפקודה, וטען, כי לשוטרים שעצרו אותו לא היתה זכות לדרוש ממנו ליתן דגימת שתן, בהעדר חשד סביר לכך שהוא נוהג תחת השפעת סמים.

לא היתה מחלוקת, כי השוטרים עצרו אותו על יסוד מידע מודיעיני שהובא לידיעתם בטרם יצאו למשמרת, במסגרת עבודתם ביחידת הביטחון של אגף התנועה. לא היתה מחלוקת גם ביחס לעובדה, שהשוטרים לא נחשפו למידע המודיעיני, אלא קיבלו מעין תיק עבודה מרכז המודיעין.

במסגרת פרשת ההוכחות, לא הוצגו חומרים מודיעיניים, ולא הוצג גם תיק העבודה שעמד בפני הבלשים, לפני שיצאו למשמרת.

בית המשפט קמא, בחן את התקיימות דרישת החשד הסביר וקבע כדלקמן:

מידע מודיעיני עשוי לשמש חשד סביר, במקרים מסוימים.

אנשי המשטרה קיבלו תיק עבודה בו נאמר כי בהתאם למידע המודיעיני המצוי בידי המשטרה, נוהג המערער תחת השפעת סם.

אין נפקות לשאלת איכות המידע או שמו של המקור, ואין לקשור בין איכות המידע וזהות המקור, לשאלת קיומו של חשד סביר כתוצאה מאותו מידע. משהגיע מידע לידי שוטר ממקור משטרתי מוסמך, די בכך כדי לבסס חשד סביר.

שוטר שטח אינו צריך להיחשף למקור המידע, שמו או איכותו.

מבחינת תקינות הפעולה המשטרית, די בכך שבידי השוטר מידע מחשיד רלוונטי, ללא כל קשר למקור המידע, אותו השוטר אינו יכול לבדוק בזמן אמת.

מידע כאמור היה בידי השוטרים, ודי בכך.

בית המשפט קמא דחה גם את טענתו השנייה של הסנגור, לפיה, כחלק מבקשת ההסכמה לבצע את בדיקת השתן, על השוטר להניח בפני הנהג את התשתית הראייתית נשוא החשד הסביר.

על כן, ומשנדחו טענות אלה, קבע בית המשפט קמא, כי קם חשד סביר כנגד המערער, וסירובו ליתן דגימה, מבסס את העבירה בה הורשע.

ב"כ המערער מלין על כך וטוען, כי היה על המשיבה להציג את המידע או פרפרזה שלו, תוך ציון מידת אמינותו, על מנת שניתן יהיה לבחון את כשירותו להקים חשד סביר.

ב"כ המערער חזר בו במהלך שמיעת הערעור, מטענתו הנוספת, לפיה יש לקרוא לתוך בקשת ההסכמה, גם חובה להודיע לנהג את הבסיס הראייתי המקים את החשד הסביר.

ב"כ המשיבה מבקש להשאיר את הכרעת הדין על כנה, מנימוקי בית המשפט קמא, וטוען, כי די בכך ששוטרי השטח קיבלו את המידע מאיש המודיעין, כדי להקים חשד סביר. עוד טוען הוא, כי קיימת חזקה של תקינות פעילות המנהל, ומשעה שבתיק העבודה ישנה ידיעה מודיעינית, חזקה עליה שהיא מהימנה, ויש בה כדי להקים חשד סביר.

לאחר ששמעתי את טענות ב"כ הצדדים, החלטתי לקבל את הערעור.

לטעמי, יש להבחין בין חשד סביר שמתעורר בליבו של השוטר בשטח, על בסיס התנהגות של החשוד, או נסיבות אחרות שהוא עד להם, לבין חשד סביר שהועבר אליו משוטר אחר, כמו במקרה שלנו, מגורמי המודיעין.

הסוג השני, אינו חשד אותנטי לשוטר שמבצע את החיפוש, אלא "חשד מועבר" על ידי אחר.

כאשר בית המשפט בוחן את חוקיות החיפוש, ככל שמדובר בחשד ראשוני שקם אצל השוטר בשטח, ברי כי די לו בשמיעת עדותו של השוטר, ביחס לנסיבות המעוררות חשד, וגיבוש מסקנה על בסיס עדות זו.

לא כך הדבר כאשר מדובר בחשד מועבר, דהיינו, באמירה של שוטר אחד, כגון, רכז מודיעין, לשוטר אחר. במקרה כזה, לא די שבית המשפט יבחן אם התקיים בליבו של השוטר בשטח החשד הסביר, שהרי ממילא החשד הסביר אל יכול להתגבש בליבו, בהינתן שהחשוד לא מבצע כל פעולה מחשידה, אלא יבחן את התגבשות החשד הסביר בליבו של איש המודיעין. השוטר בשטח הוא למעשה ידו הארוכה של איש המודיעין.

איני רואה כל בעיה בהעברת החשד לשוטרים אחרים, וכך נעשה כדבר שבשגרה כמעט בכל פעילות משטרתית, כשהחשד המתגבש אצל שוטר אחד, מועבר באמצעות הקשר או בדרך אחרת לשוטרים אחרים, אשר יוצאים לפעילות. אלא שכאשר אנו בוחנים את סבירות החשד, ביחס לחוקיות החיפוש או כל פעילות משטרתית אחרת כנגד החשוד, נבחן את סבירות התגבשותו, אצל המקור.

חשד שאינו סביר אצל שוטר המקור, אינו יכול להיות "מולבן" על ידי שוטר השטח, רק מהטעם שקיבל את הדברים משוטר המקור.

לפיכך, לצורך בחינת סבירות החשד, היה על המדינה להציג במסגרת ההליך המשפטי, את מקור החשד, דהיינו, את המידע המודיעיני, או פרפרזה ממנו, הכוללת התייחסות לאמינות המקור. באופן זה יכול היה בית המשפט להתרשם אם מדובר במידע שהיה עליו להקים חשד סביר אצל איש המודיעין, אם לאו. איני נוטעת מסמרות בשאלה איזה סוג של מידע מודיעיני עשוי להקים חשד סביר, והדבר הוא תלוי נסיבות.

שעה שחדלה המדינה מלהציג ראיה זו, למעשה לא הוכיחה את התקיימות החשד הסביר, לביצוע נהיגה בשכרות.

אשר על כן, אני מקבלת את הערעור, ומורה על זיכוי של המערער.

למען הסר ספק, כל רכיבי הענישה, כולל הפסילה שהוטלו בתיק זה - מבוטלים לאלתר.

ניתנה והודעה היום ד' אדר תשע"ה, 23/02/2015 במעמד הנוכחים.